

Notat om begrundelsen for at afskaffe KLM i læreruddannelsen

Udviklingsgruppen foreslår i sine notater, at der etableres to nye dannelsesfag til erstatning for Almen dannelse: Kristendomskundskab, livsoplysning og medborgerskab (KLM). De to foreslåede fag, Lærerens professionelle autoritet og dannelse og Skolen som dannelsesinstitution, fylder 10 ECTS hver. Ifølge en analyse fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) havde KLM i 2017 et omfang i spændet 10-17 ECTS, hvor den lave ende af spændet var i strid med de politiske intentioner.

Udviklingsgruppens forslag om at afskaffe KLM begrundes med en nærmest ordret gengivelse af nogle formuleringer fra en ekspertgruppes evaluering af læreruddannelsen (se s. 38 i udviklingsgruppens notater og s. 53 i ekspertgruppens evalueringsrapport):

Evalueringen pegede på, at almen dannelse af de studerende opleves som en styrke i læreruddannelsen og udgør et væsentligt fundament – og potentiel rød tråd – til at forstå lærerfaget. Der er imidlertid udfordringer forbundet med den nuværende tilrettelæggelse af Almen dannelse/KLM i uddannelsen, som blandt andet bærer præg af betydelig variation på tværs af professionshøjskolerne i forhold til prioriteringen af undervisning i almen dannelse.

Ekspertgruppen fastslår således, at almen dannelse (dvs. KLM) er en styrke i uddannelsen og en væsentlig del af dens fundament. Der er ifølge ekspertgruppens evaluering intet galt med KLM som fag eller hovedområde i uddannelsen, men der er udfordringer med den praktiske tilrettelæggelse af undervisningen på tværs af professionshøjskolerne, som ikke prioriterer almen dannelse ensartet. Det handler om omfang i ECTS og dermed undervisningstid, som fastsættes ledelsesmæssigt og lokalt – ikke om fagets navn og indhold, som fastsættes politisk og nationalt.

En af de største udfordringer med KLM er ifølge to internationale fagekspertes, at målene er ”meget omfattende”, hvilket kan føre til, ”at stoffet bliver behandlet overfladisk”. Tilsvarende vurderer undervisere i faget, at ”de ikke kan komme i dybden med det hele” (se s. 5 i EVA’s analyse). Fagekspertesne vurderer også, at niveauet af den læste litteratur er højt, men har visse mangler. Der kan ikke udledes politiske anbefalinger af EVA’s analyse, der rækker ud over at reducere målenes omfang og sikre underviserne og de studerende mulighed for at fordybe sig i stoffet.

De problemer, som påpeges af ekspertgruppen, er altovervejende af en art, som gør det muligt for professionshøjskolerne selv at løse dem. De kalder ikke på politiske indgreb ud over tillægsaftalen til læreruddannelsesforliget, der konstaterer ”stor variation” i professionshøjskolernes prioritering af KLM. Forligskredsen ”forventer” derfor, at de lavtydende professionshøjskoler ”fremover kommer på niveau med de professionshøjskoler, som prioriterer kompetenceområdet højt”. Efter indgåelsen af denne tillægsaftale har KLM i praksis haft et omfang på 15 ECTS.

Anvendte kilder

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), *Delanalyse 1b: Almen dannelse i læreruddannelsen*, 2018.

Forligskredsen, *Tillægsaftale til Aftale om reform af læreruddannelsen af 1. juni 2012*, 2018.

Uddannelses- og Forskningsministeriet, Styrelsen for Forskning og Uddannelse, *Kvalitet og relevans i læreruddannelsen. Ekspertgruppens evaluering og vurdering af læreruddannelsen af 2013*, 2018.

Udviklingsgruppens notater med uddybning af forslag til en nytænkt læreruddannelse, 2021.